

InfoMonitor

Biuro Informacji Gospodarczej S.A.

**WSKAŹNIK BEZPIECZEŃSTWA
DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ**

RAPORT BIG

PARTNERZY:

BIURO INFORMACJI KREDYTOWEJ

PENTOR
RESEARCH INTERNATIONAL

Centrum
Informacji
Gospodarczej
www.cigi.pl

Spis treści

Badanie	3
Najważniejsze liczby	4
Wskaźnik Bezpieczeństwa Działalności Gospodarczej (BIG)	5
BIG w poszczególnych grupach	6
Wzrasta odsetek należności regulowanych w terminie	7
Firmy wobec kryzysu	8
Stosunek do ustawy o udostępnianiu informacji gospodarczej	9
Szczegółowe wyniki badania	10

Badanie

Zatory płatnicze oraz zaległe i stracone zobowiązania stanowią ważne zagadnienie w życiu gospodarczym. Biorąc pod uwagę konsekwencje zaległości płatniczych InfoMonitor Biuro Informacji Gospodarczej S.A. (InfoMonitor BIG), Biuro Informacji Kredytowej S.A. (BIK), Związek Banków Polskich (ZBP) monitorują rozmiary tego zjawiska w obrocie gospodarczym i jego zmian w czasie. W listopadzie 2007 r. zapoczątkowano regularnie przeprowadzane badanie wśród przedsiębiorców. Powstający w ten sposób Raport BIG mierzy poziom bezpieczeństwa działalności gospodarczej i pozwala określić odczucia przedsiębiorców oraz kierunek ich zmian.

Podstawowym wskaźnikiem prezentującym poziom oraz zmiany badanego zjawiska jest BIG¹ – wskaźnik bezpieczeństwa działalności gospodarczej.

Badanie przeprowadzane jest wśród pracowników firm trzech segmentów rynku. Respondentami są osoby odpowiedzialne za finanse firm. Zrealizowano 200 efektywnych wywiadów w grupach: dostawców usług finansowych, którzy stanowili 35% próby (banki, spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe, ubezpieczyciele, firmy wydające karty kredytowe, firmy leasingowe, firmy zajmujące się wykupywaniem długów i faktoringiem, spółki udzielające pożyczek), dostawców usług masowych – 35% próby (spółdzielnie lub wspólnoty mieszkaniowe, dostawcy energii elektrycznej, wodociągi, dostawcy innych usług komunalnych, dostawcy gazu, dostawcy telewizji satelitarnej lub kablowej, przedsiębiorstwa komunikacji miejskiej, operatorzy telekomunikacji) oraz w grupie przedsiębiorców – 30% próby. Badanie przeprowadzono w dniach od 24 września do 12 października. Posłużono się metodą wywiadów telefonicznych wspomaganych komputerowo CATI.

Najnowsza edycja Raportu BIG uzupełniona została także wynikami badania przeprowadzonego na zlecenie firmy InfoMonitor Biuro Informacji Gospodarczej przez Pentor Research International.

¹ Do sierpnia 2009 r. nazwę wskaźnika określano jako BOG. We wrześniu 2009 zmieniono nazwę na wskaźnik BIG.

Najważniejsze liczby

7,28 pkt wyniósł BIG - wskaźnik bezpieczeństwa działalności gospodarczej w październiku 2009 roku

70% do tej wartości wzrosła liczba przedsiębiorstw, w których co najmniej połowa należnych wpłat regulowana jest w terminie

55% przedsiębiorców odczuwa negatywne skutki kryzysu

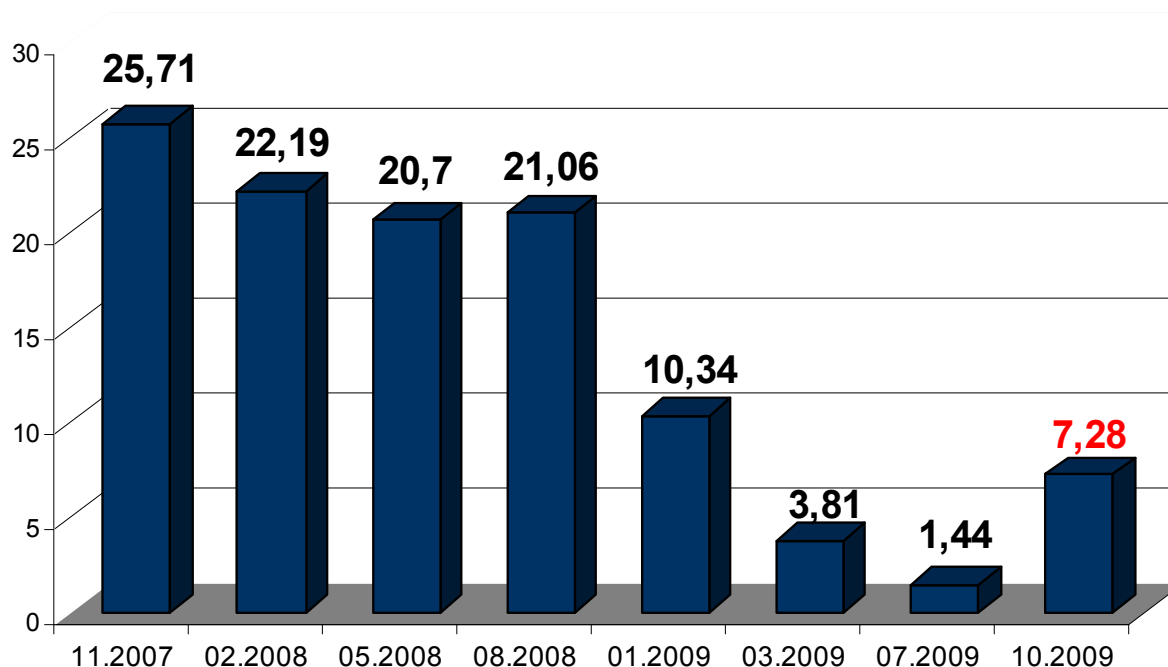
6% przedsiębiorców jest zdania, że kryzys gospodarczy wpłynął pozytywnie na ich działalność

55% firm popiera proponowane zmiany w ustawie o udostępnianiu informacji gospodarczej, zgodnie z którymi osoby prywatne będą mogły zgłaszać dłużników do BIG

Wskaźnik Bezpieczeństwa Działalności Gospodarczej (BIG)

W odczuciu przedsiębiorców w ciągu ostatnich 3 miesięcy wyraźnie wzrosło bezpieczeństwo gospodarcze. Wskaźnik BIG wzrósł do poziomu 7,28 pkt i jest o 5,84 pkt wyższy niż podczas pomiaru w lipcu. Na uwagę zasługuje fakt, że w październiku 2009 r. wskaźnik BIG **wzrósł po raz pierwszy w tym roku**. Nadal jest to dużo mniej niż w sierpniu 2008 r., gdy wynosił on 21 pkt, niemniej jednak zauważalna jest wyraźna poprawa w stosunku do bieżącego roku.

Wskaźnik BIG

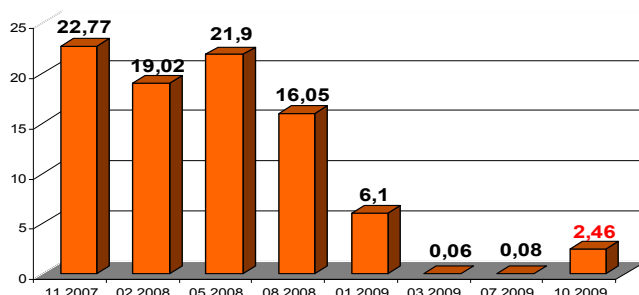

Wskaźnik BIG może przyjmować wartości z zakresu od -100 do 100. Wzrost jego wartości oznacza poprawę oceny bezpieczeństwa działalności gospodarczej, natomiast spadek – pogorszenie sytuacji.

BIG w poszczególnych grupach

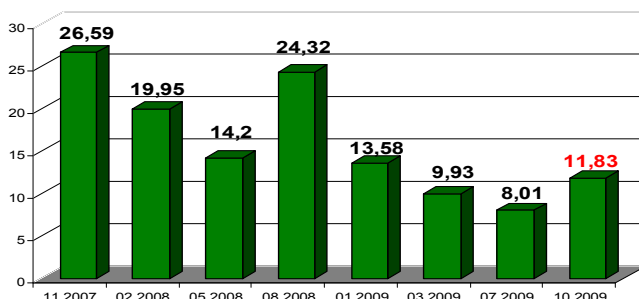
W obecnej edycji Raportu BIG na temat bezpieczeństwa działalności gospodarczej wskaźnik wzrósł we wszystkich ankietowanych grupach firm. Za wzrost wartości wskaźnika w największej mierze odpowiadają przedsiębiorcy indywidualni, wśród których wzrósł on o 12,09 punktu. W nieco mniejszym stopniu do wzrostu przyczynili się dostawcy usług masowych, w wypadku których odnotowano wzrost do poziomu 11,83. Pomimo mniejszego wzrostu **grupa dostawców usług masowych nadal relatywnie najlepiej ocenia sytuację**. Oceny przedstawicieli sektora finansowego są wyższe w porównaniu z marcem i lipcem br. i w obecnym pomiarze wynoszą 2,46 pkt.

Dostawcy usług finansowych

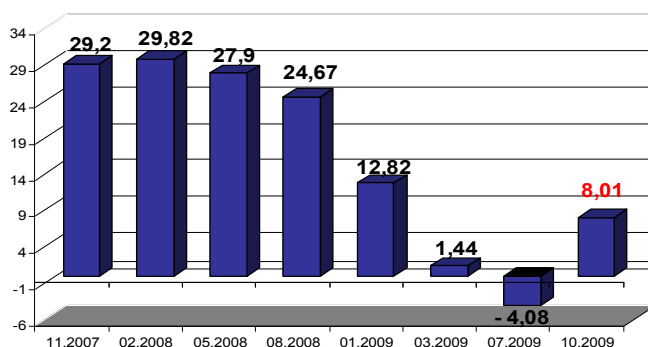
W przypadku dostawców usług finansowych w październiku 2009 r. wskaźnik bezpieczeństwa gospodarczego (BIG) przyjął wartość 2,46 pkt, co stanowi niewielki wzrost w stosunku do lipca 2009 r. o 2,38 pkt.

Dostawcy usług masowych

W przypadku dostawców usług masowych wskaźnik BIG wyniósł 11,83 pkt, co oznacza wzrost o 3,82 pkt.

Przedsiębiorcy

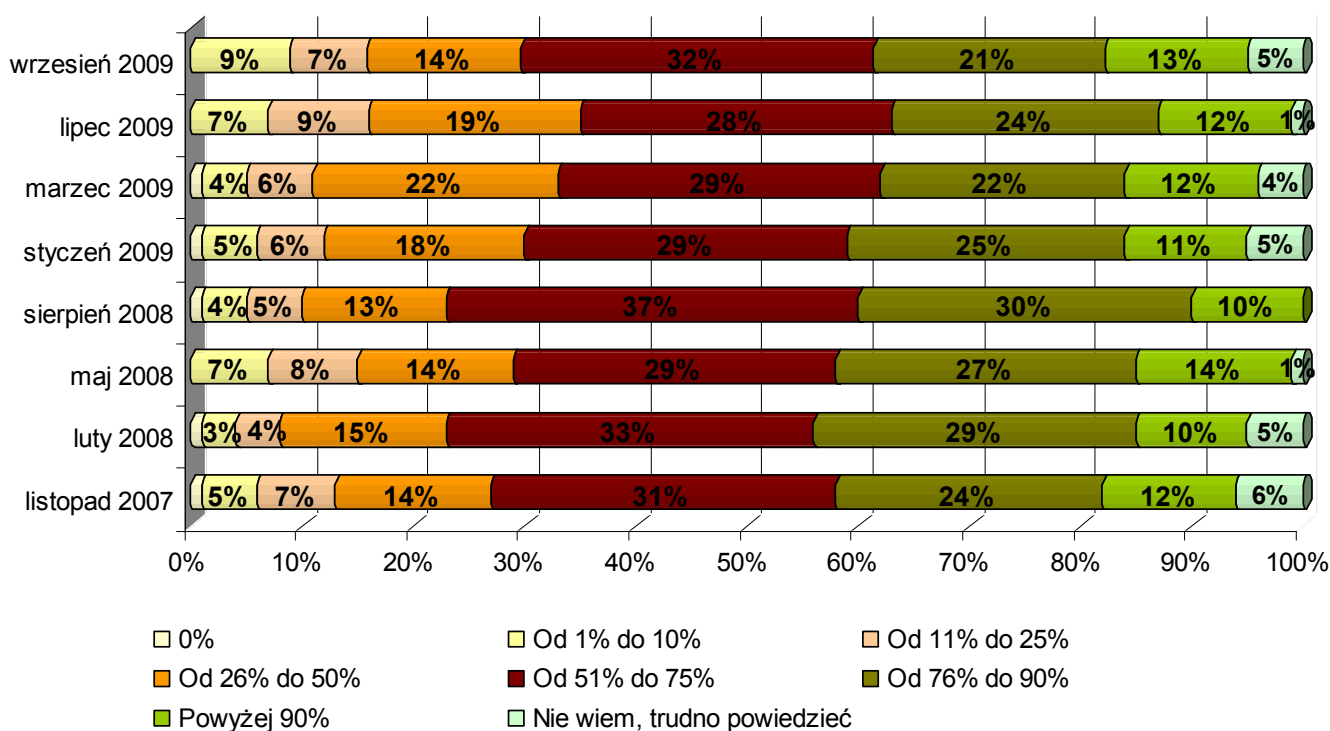
Dla wskaźnika BIG w grupie przedsiębiorców indywidualnych zaobserwowano wyraźny wzrost aż o 12,09 pkt do poziomu 8,01 pkt.

Wzrasta odsetek należności regulowanych w terminie

W stosunku do poprzedniego pomiaru, badani deklarują **zmniejszenie się problemu nieterminowego spłacania należności przez ich partnerów biznesowych**. Co trzeci pytany (30%) deklaruje, że terminowe wpłaty nie przekraczają połowy należności. Jest to o 5 pp. mniej niż przed trzema miesiącami.

Zwiększył się również odsetek badanych, wskazujących na sytuacje, w których terminowe wpłaty plasują się pomiędzy 51% a 75% wszystkich należności. Obecnie wynosi on 32%, co oznacza wzrost o 4 pp. w porównaniu do lipca br. W październiku o 3 pp. zmniejszyła się liczba badanych, którzy deklarują, że w terminie otrzymują od 76% do 90% należności. Nieznacznie wzrósł natomiast odsetek firm deklarujących, że terminowe wpłaty przekraczają 90%.

**Jaki procent należności wobec Pana(i) firmy /
banku płacony jest zgodnie z terminem?**

Firmy wobec kryzysu

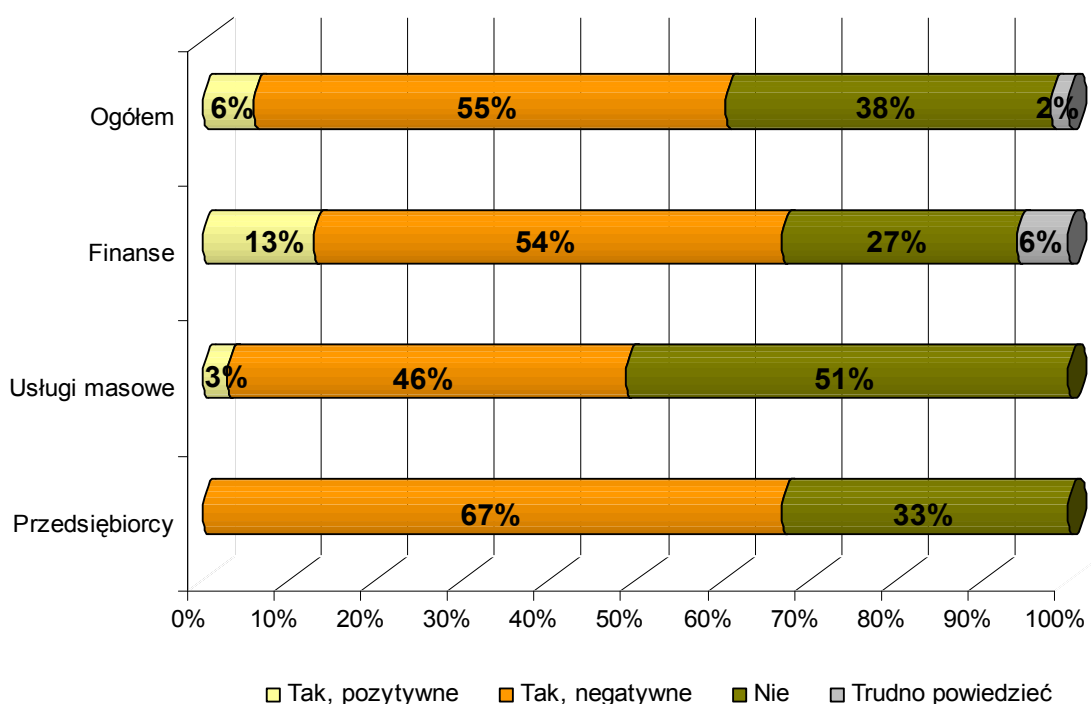
Przedstawiciele firm są podzieleni w ocenie wpływu kryzysu na prowadzoną przez nich działalność. Ponad połowa ogółu badanych (55%) deklaruje, że firma odczuwa negatywne skutki kryzysu. Z kolei dla 38% ankietowanych obecna sytuacja gospodarcza nie przyniosła żadnych zmian. Co ciekawe dla 6% badanych kryzys przyniósł pozytywne skutki i zwiększył ilość zamówień.

Według deklaracji **kryzys najdotkliwiej odczuwają przedsiębiorcy indywidualni. Aż 67% przyznaje, że odczuwa jego negatywne skutki.** Jednocześnie zaledwie co trzeci uważa, że kryzys nie wpłynął na działalność jego firmy.

Sytuacja najlepiej wygląda w grupie dostawców usług masowych – ponad połowa badanych (51%) deklaruje, że kryzys nie wpłynął na sytuację firmy. Jest to jedyna grupa, wśród której ilość przedstawicieli firm nieodczuwających efektów kryzysu jest większa niż tych, którzy odczuli jego negatywne skutki.

Na uwagę zasługuje fakt, że spośród badanych reprezentujących sektor finansowy **13% przyznaje, że w ich przypadku efekty kryzysu są pozytywne.** W tej grupie przeważają firmy zajmujące się wykupywaniem długów, faktoringiem oraz usługami leasingowymi.

Czy Pana(i) firma odczuwa efekty kryzysu?

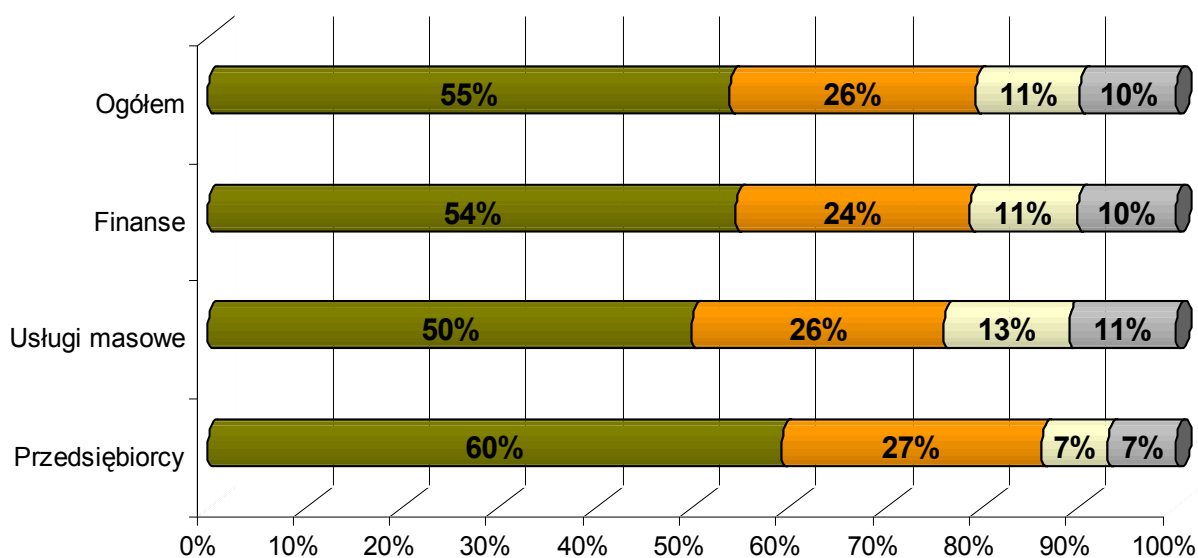

Stosunek do ustawy o udostępnianiu informacji gospodarczej

Przedstawiciele firm są raczej jednomyślni, jeśli chodzi o stosunek do proponowanych zmian w prawie przyznającym osobom prywatnym, które otrzymają potwierdzenie długu wyrokiem sądu, możliwość zgłaszania dłużników do Biur Informacji Gospodarczej. **Ponad połowa badanych uważa, że umożliwienie osobom prywatnym zgłaszania dłużników do BIG to dobry pomysł.** Pogląd, że taką możliwość powinny mieć tylko firmy, podziela co czwarty badany.

Proponowane zmiany w ustawie cieszą się największym poparciem wśród przedsiębiorców. Aż 60% z nich uważa, że osoby prywatne powinny mieć możliwość zgłaszania nierzetelnych dłużników do BIG. Bardziej sceptyczni są dostawcy usług masowych. Połowa z nich popiera proponowane zmiany, a 13% jest zdania, że taka sytuacja może prowadzić do nadużyć.

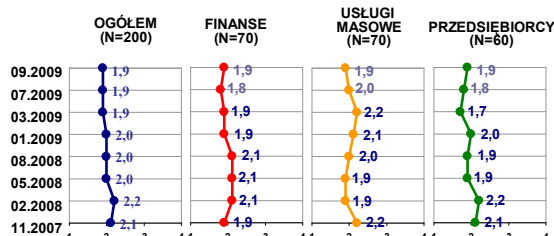
Co sądzi Pan(i) o proponowanych zmianach w ustawie o udostępnianiu informacji gospodarczej, zgodnie z którymi osoby prywatne, które otrzymają potwierdzenie długu wyrokiem sądu, będą mogły zgłaszać dłużników do Biur Informacji Gospodarczej?

- Dobry pomysł, będzie to skuteczne narzędzie dyscyplinowania dłużników
- Zły pomysł, tylko firmy powinny mieć możliwość zgłaszania dłużników do BIG
- Taka sytuacja może prowadzić do nadużyć, osobistej zemsty
- Nie wiem, trudno powiedzieć

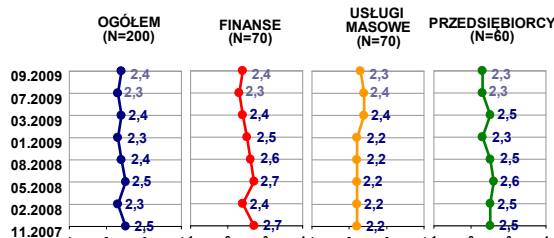
Szczegółowe wyniki badania

W jakim stopniu, w Pana(i) opinii, nieterminowe regulowanie płatności stanowi przeszkodę w prowadzeniu działalności gospodarczej w Polsce?

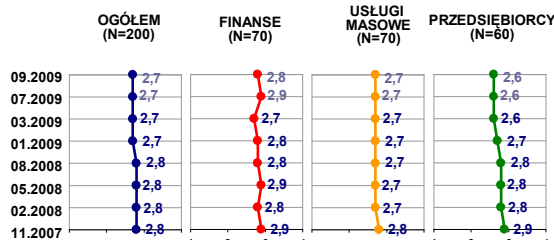
[1] – Poważna przeszkoda [4] – Niewielka przeszkoda

Czy problem nieterminowego regulowania należności wśród firm z Pana(i) branży występuje często czy rzadko?

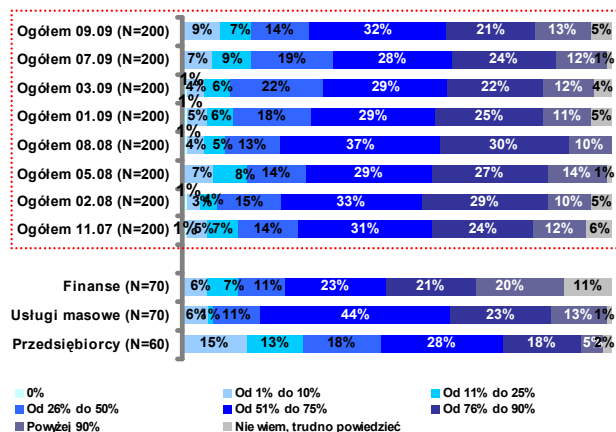
[1] – Często [4] – Rzadko

Jak ogólnie ocenia Pan(i) zdolność kontrahentów Pana(i) firmy / banku do regulowania bieżących zobowiązań?

[1] – Zdecydowanie niska [4] – Zdecydowanie wysoka

Jaki procent należności wobec Pana(i) firmy / banku płacony jest zgodnie z terminem?

NIETERMINOWE REGULOWANIE PŁATNOŚCI

Podobnie jak w poprzednich kwartałach także we wrześniu 2009 badani uznają nieterminowe regulowanie płatności za przeszkodę utrudniającą prowadzenie działalności. Respondenci dokonują oceny tego problemu na 4-stopniowej skali, gdzie 1 oznacza poważne, a 4 - niewielkie utrudnienie. Od marca 2009 roku ogół badanych skłania się ku opinii, że regulowanie płatności utrudnia prowadzenie firmy i ocenia ten aspekt na 1,9. Średnia dla ogółu badanych ma swoje odbicie we wszystkich badanych grupach. Obserwowalny identyczny poziom ocen (1,9) - trzech badanych grup - wśród dostawców usług finansowych i przedsiębiorców oznacza poprawę oceny regulowania płatności o 0,1 w porównaniu z lipcem br. W grupie dostawców usług masowych od maja 2008 do marca 2009 obserwowalna była stopniowa poprawa ocen regulowania płatności. W lipcu 2009 trend odwrócił się w kierunku opinii negatywnych i w obecnej fali średnia wskazań dla dostawców usług masowych wynosi 1,9 - spadek 0,3 w stosunku do marca 2009.

NIETERMINOWE REGULOWANIE NALEŻNOŚCI NA POZIOMIE BRANŻY

Jedynie wśród grupy badanych ze sfery finansów we wrześniu 2009 odnotowano wzrost poziomu nieterminowych wierzytelności (2,4). Wśród dostawców usług masowych częściej niż w poprzednim pomiarze badani wskazują na problem nieterminowego regulowania należności w branży (2,3). W grupie przedsiębiorców ocena tego problemu podobnie jak w lipcu wynosi 2,3.

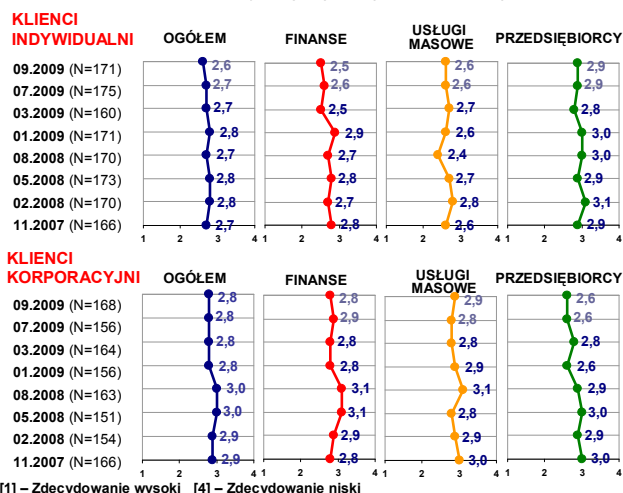
ZDOLNOŚĆ KONTRAHENTÓW DO REGULOWANIA ZOBOWIĄZAŃ

Zmiany w ocenie zdolności kontrahentów do regulowania należności obserwowano jedynie wśród dostawców usług finansowych. Regulowanie zobowiązań przez respondentów z sektora finansowego zostało ocenione gorzej w porównaniu z poprzednim pomiarem i obecnie wynosi 2,8. Ocena tego aspektu wśród przedsiębiorców nie zmienia się od marca 2009 i wynosi 2,6. Podobnie na stabilnym poziomie ocena pozostaje w grupie dostawców usług masowych – 2,7 od lutego 2008.

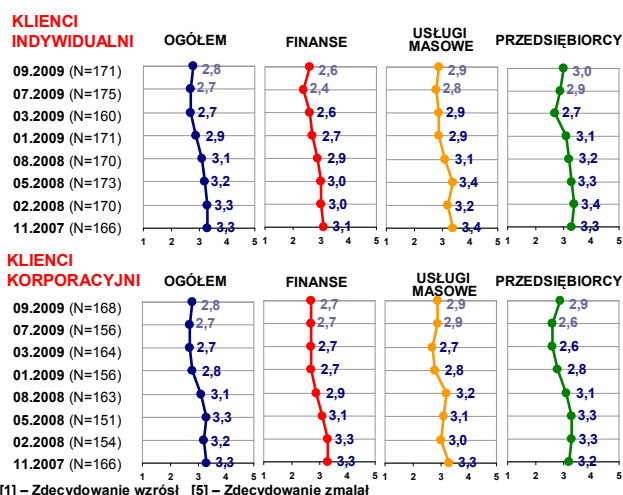
NALEŻNOŚCI PŁACONE ZGODNIE Z TERMINEM

W stosunku do poprzedniego pomiaru, badani deklarują zmniejszenie się problemu nieterminowego spłacania należności przez ich partnerów biznesowych. Co trzeci pytany (30%) deklaruje, że terminowe wpłaty nie przekraczają połowy należności – w porównaniu do poprzedniego pomiaru o 5 pp. mniej. Poszerzył się odsetek badanych, którzy wskazują na sytuacje, w których terminowe wpłaty plasują się pomiędzy 51% a 75% wszystkich należności (32%, w porównaniu do lipca wzrost o 4 pp.). We wrześniu o 3 pp. zmniejszyła się liczba badanych, którzy deklarują, że w terminie otrzymują od 76% do 90% należności. Nieznacznie wzrósł odsetek deklarujących, że terminowe wpłaty przekraczają 90%

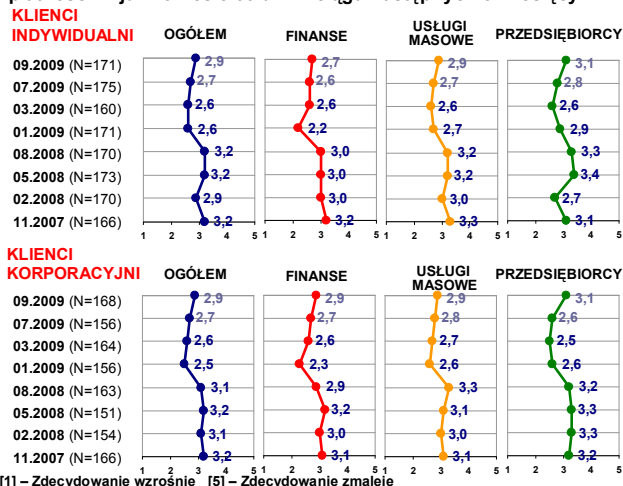
Czy w Pana(i) firmie / banku poziom wierzycelności, których termin płatności minął przynajmniej 60 dni temu, jest ...?

Czy, Pana(i) zdaniem, poziom wierzycelności, których termin płatności minął przynajmniej 60 dni temu, w ciągu ostatnich 3 miesięcy...?

Czy przewiduje Pan(i), że poziom wierzycelności, których termin płatności mija w okresie 60 dni w ciągu następnych 3 miesięcy ..?

WIERZYTELNOŚCI PRZETERMINOWANE

Wzrost odsetka deklarujących, że poziom wierzycelności, których termin płatności minął przynajmniej 60 dni temu jest obserwowalny **jedynie wśród dostawców usług finansowych** (2,5). Dostawcy usług masowych oraz przedsiębiorcy poziom wierzycelności ocenili tak jak w poprzednim pomiarze – odpowiednio 2,6 i 2,9 (na 4-stopniowej skali gdzie 1 oznacza zdecydowanie wysoki, a 4 - zdecydowanie niski poziom przeterminowanych należności).

W przypadku **kontrahentów biznesowych** sytuacja dla ogółu badanych pozostała **bez zmian** – ocena utrzymuje się na poziomie z poprzedniego pomiaru, tj. 2,8. Na tym samym poziomie pozostaje ocena kontrahentów przez przedsiębiorców: wynosi 2,6. **Wzrost** odnotowano w grupie **usługodawców masowych** (z 2,8 w marcu i lipcu do 2,9 obecnie). **Spadek** (z 2,9 do 2,8) odnotowano natomiast wśród **usługodawców sektora finansowego**.

Poprawa oceny minionego kwartału we wszystkich grupach badanych. Na 5-stopniowej skali, gdzie 1 oznacza zdecydowany wzrost poziomu wierzycelności, których termin spłaty minął przynajmniej 60 dni temu, a 5 - ich zdecydowany spadek, wśród **klientów indywidualnych** ocena wynosi 2,8 (w porównaniu do poprzedniego pomiaru **wzrost** o 0,1). Wśród przedstawicieli **sektora finansów** odnotowano **wzrost** oceny (o 0,2 punktu do poziomu 2,6 – jest to najwyższy wzrost pozytywnej oceny wśród trzech badanych grup) Ocena w grupie **usług masowych** wzrosła o 0,1 punktu do oceny 2,9. **Wzrost oceny**, czyli spadek poziomu przeterminowanych wierzycelności, odnotowano także w grupie **przedsiębiorców** (ocena 3,0, wzrost w porównaniu z lipcem o 0,1).

Sytuacja poprawiła się także w wypadku klientów biznesowych (średnia ocena 2,8). Dostawcy usług finansowych oraz dostawcy usług masowych poziom przeterminowanych wierzycelności ocenili tak jak w poprzedniej fali badania - odpowiednio na 2,7 i 2,9 punktu. **Jedynie wśród przedsiębiorców** odnotowano **wzrost** średniej oceny o 0,3 punktu odnotowano wśród przedsiębiorców (2,9)

POPRAWIŁY SIĘ NASTROJE W OCENACH NAJBLIŻSZEGO KWARTAŁU.

Średnie oceny **podniosły się** w porównaniu ze stanem z lipca 2009. Na 5-punktowej skali, gdzie 1 oznacza zdecydowany wzrost, a 5 -zdecydowany spadek poziomu przeterminowanych należności, **przewidywania respondentów** odnośnie do klientów indywidualnych **zmieniły się in plus** o 0,2 punktu - średnia ocena wyniosła 2,9. **Poprawiły się oceny** wśród przedstawicieli **sektora finansów** (2,7, wzrost w porównaniu z lipcem o 0,1 punktu) **oraz dostawców usług masowych** (2,9, wzrost w porównaniu z lipcem o 0,2 punkt). **Największy wzrost** pozytywnych wskazań na najbliższe 3 miesiące odnotowano **wśród przedsiębiorców** (wzrost o 0,3 punktu do poziomu 3,1).

Także wśród **kontrahentów biznesowych**, zanotowano **wzrost** oceny wśród ogółu badanych – o 0,2 (z 2,7 do 2,9). Podobnie jak w przypadku klientów indywidualnych przedsiębiorcy dostarczający usługi klientom korporacyjnym przewidują, że w ciągu najbliższego kwartału **poziom przeterminowanych płatności zmaleje** – wzrost pozytywnych ocen o 0,5 – w porównaniu z lipcem 2009 – do poziomu 3,1.

Czy zdarzyło się, iż w okresie ostatnich trzech miesięcy, w celu odzyskania wierzytelności, Pana(i) firma /bank podejmował(a) działania takie jak: ...?

dane w %	11.07	02.08	05.08	08.08	01.09	03.09	07.09	09.09
Wzwanie listowe do zapłaty wierzycielności	93	93	94	93	96	96	95	97
	93	91	90	90	96	94	91	96
	96	96	94	96	99	97	99	99
	90	92	97	93	93	97	93	97
Kontakt bezpośredni z dłużnikiem	85	88	92	85	91	91	85	83
	87	83	87	84	94	89	89	84
	80	90	96	81	91	93	83	80
	88	90	92	90	85	90	83	85
Wzwanie telefoniczne do zapłaty wierzycielności	83	84	85	82	89	89	82	84
	89	84	84	81	91	89	91	93
	67	74	83	73	79	80	64	69
	95	95	88	92	97	98	92	90
Podjęcie innych działań prawnych	59	55	48	54	51	62	58	56
	71	64	59	57	61	70	66	70
	57	51	46	60	47	64	53	47
	45	48	37	43	42	48	55	50
Skorzystanie z usług komornika	51	44	53	58	55	55	55	66
	69	59	63	61	63	61	63	70
	59	41	53	64	66	61	61	67
	22	28	42	45	33	40	37	58
Wymówienie umowy z powodu zaległości w płatnościach	61	43	45	48	50	46	46	50
	69	44	60	59	70	60	59	64
	61	49	43	51	54	46	50	51
	52	33	28	30	22	28	25	32
Skorzystanie z usług firmy windykacyjnej	39	36	39	33	33	31	31	35
	51	54	54	46	53	43	44	57
	29	19	26	23	14	19	17	14
	37	35	35	28	30	30	32	33
Podanie dłużnika do Biura Informacji Gospodarczej	20	20	23	15	21	21	23	23
	29	39	29	20	36	31	33	36
	13	11	26	14	11	20	19	20
	18	7	13	10	13	8	15	10
Sprzedaż należności	15	13	10	12	11	14	12	9
	23	20	14	19	20	24	23	16
	11	6	3	10	4	4	3	6
	10	13	13	7	8	12	8	5

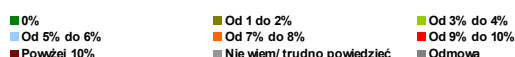
Ogółem (N=200)

Usługi masowe (N=70)

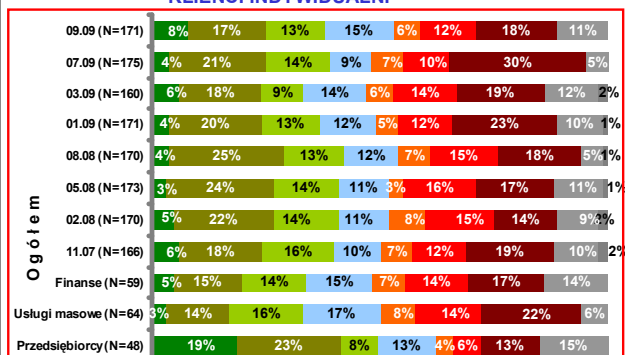
Finanse (N=70)

Przedsiębiorcy (N=60)

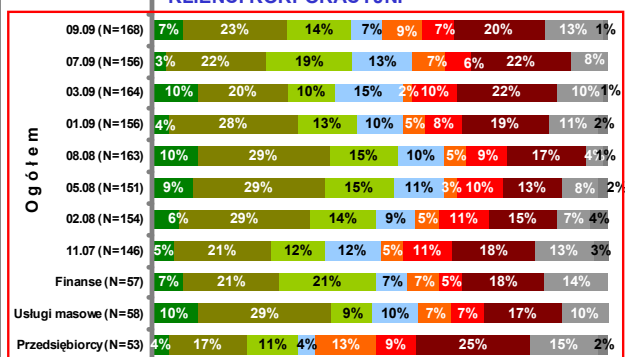
Poziom wierzytelności, których termin płatności minął przynajmniej 60 dni temu, w stosunku do ogółu wierzytelności wynosi ...

KLIENCI INDYWIDUALNI

KLIENCI KORPORACYJNI

SPOSOBY RADZENIA SOBIE

Z PRZETERMINOWANYMI WIERZYTELNOŚCIAMI

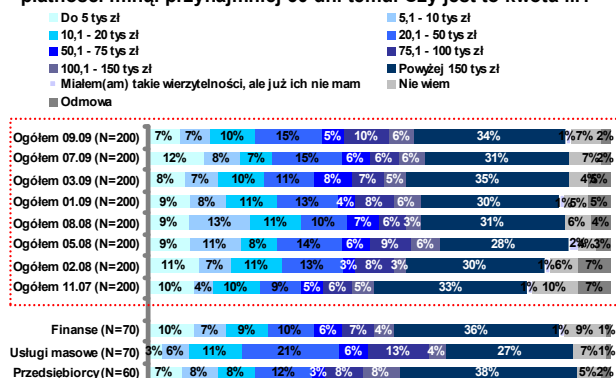
Respondenci zapytani, jak radzą sobie z nierzetelnymi kontrahentami, niezmiennie **najczęściej** wskazują na **listowne wezwania** do zapłaty wierzytelności. W okresie ostatnich trzech miesięcy taką metodą odzyskiwania zaległych wierzytelności posłużyło się 97% badanych. Po metodę tą najchętniej sięgają dostawcy usług masowych (99%). **Rzadziej** pytani decydują się na **telefoniczne wezwania** do zapłaty – 84% i na bezpośredni kontakt z dłużnikiem – 83%. **Bezpośredni kontakt** z dłużnikiem najczęściej wykorzystują **przedsiębiorcy**, a telefoniczne wezwania do zapłaty – dostawcy usług finansowych. Ogólnie, pozostałe metody cieszą się niezmiennym w porównaniu z marcem zainteresowaniem, przy czym jest ono zróżnicowane pomiędzy wyszczególnionymi grupami. Z usług komornika i innych działań prawnych korzysta 70% dostawców usług finansowych.

POZIOM ZADŁUŻENIA

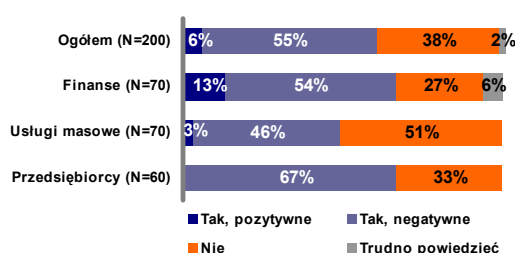
W przypadku klientów **indywidualnych poziom zadłużenia** w porównaniu z poprzednim pomiarem **obniżył się**. Obserwujemy **wzrost** odsetka deklarujących, że **nie ma problemu z terminami płatności** wśród swoich klientów (8%). **Zmniejszył się** natomiast **odsetek deklarujących**, że poziom wierzytelności **przekracza 10%** ogółu wierzytelności (18%). **Spadł** także odsetek badanych, którzy deklarują, że **nieterminowe regulowanie należności stanowi od 5% do 10%** wszystkich wpłat (17%). Przeterminowane wierzytelności wynoszą pomiędzy 3 a 4% wszystkich wierzytelności w wypadku 13% respondentów. We wrześniu **co dziesiąty badany nie potrafi określić poziomu wierzytelności**.

W przypadku klientów **korporacyjnych 20%** przeterminowanych **zaległości przekracza 10% wszystkich należności**. 23% respondentów deklaruje, że przeterminowane płatności wśród kontrahentów biznesowych wynoszą 5-10% wszystkich należności (o 3 pp. mniej niż w lipcu). **Zmniejszyła się** grupa deklarujących, że **zaległości utrzymują się na poziomie 3-4%** - w porównaniu z lipcem spadek o 5 pp., do poziomu 14%. Niemalże co 4. badany (23%) deklaruje, że zaległości takie utrzymują się na poziomie 1-2% wszystkich należności.

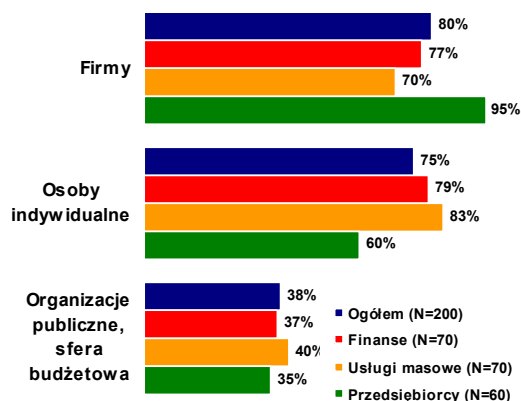
Proszę podać szacunkowy poziom wierzytelności, których termin płatności minął przynajmniej 60 dni temu. Czy jest to kwota ...?

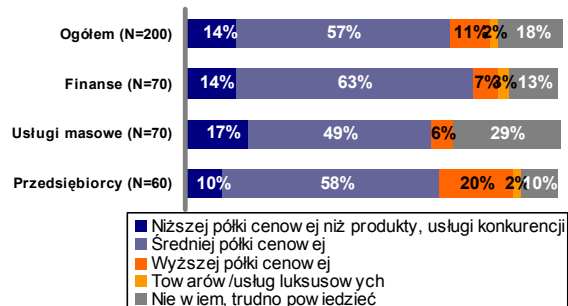
1. Czy Pana(i) firma odczuwa efekty kryzysu?

2. Czy odbiorcą towarów/usług Państwa firmy są ...?

3. Czy Pana(i) firma oferuje głównie produkty, usługi które można zaliczyć pod względem ich cen do:

POZIOM WIERZYTELNOŚCI

W porównaniu z lipcem 2009 **wzrósł odsetek** deklarujących, że udział poziom wierzytelności, których termin płatności minął przynajmniej 60 dni temu **przekracza 150 tysięcy złotych**. Poziom zadłużenia od 50 do 150 tys. zł jest wskazywany przez 1/5 badanych (21% w poprzedniej fali - 18%). **Podobnie jak w poprzedniej fali udział wierzytelności rzędu 20-50 tysięcy wynosi 15%.** Spadł natomiast odsetek tych nie przekraczających 5 tysięcy złotych (z 12% do 7%). **Najwyższy poziom zadłużenia dotyka przedsiębiorców** - 38% badanych szacuje wartość przeterminowanych wierzytelności powyżej 150 tys. **Największy odsetek zadłużenia do 10 tys. zł** deklarowany jest przez dostawców usług finansowych (17%).

PYTANIA DODATKOWE

EFEKTY KRYZYSU

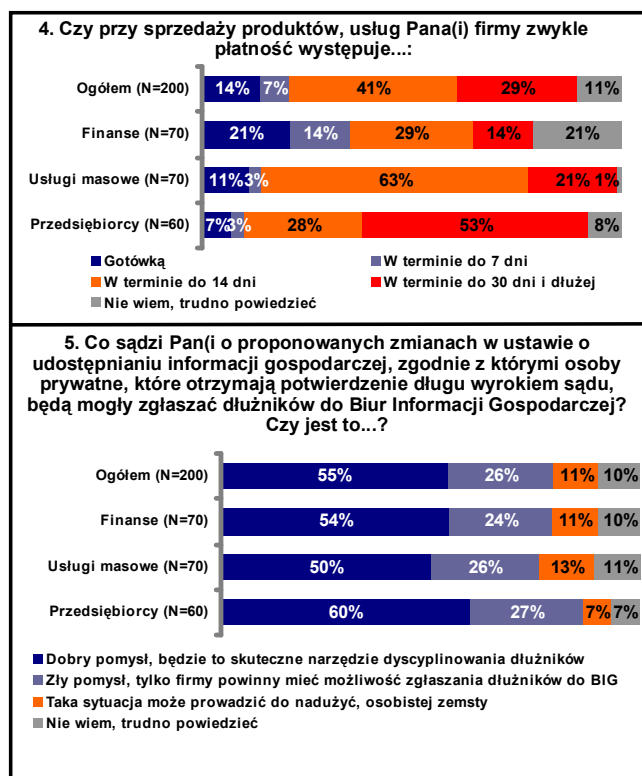
Ponad połowa badanych (55%) deklaruje, że firma **odczuwa negatywne skutki kryzysu**. Według deklaracji kryzys **najdotkliwiej odczuwają przedsiębiorcy** - 67% przyznaje, że odczuwa jego negatywne skutki. Sytuacja **najlepiej wygląda w grupie dostawców usług masowych** - połowa badanych (51%) deklaruje, **kryzys nie wpływa** na sytuację firmy. Spośród badanych reprezentujących **sektor finansowy 13%** przyznaje, że w ich przypadku **efekty kryzysu są pozytywne** - w tej grupie obserwujemy najniższy odsetek deklarujących, że kryzys nie wpływa na ich firmę (27%).

ODBIORCY TOWARÓW I USŁUG

Odbiorcą towarów/usług przedsiębiorców są w większości firmy - 95%, osoby indywidualne jako odbiorcę wskazało 60% przedsiębiorców. Wśród dostawców usług masowych 83% badanych jako odbiorców swoich usług i towarów wskazało osoby indywidualne - firmy 70%. Podobnie jak w przypadku usług masowych także w branży usług finansowych większość respondentów jako odbiorców wskazało osoby indywidualne (79%) oraz firmy 77%.

OFEROWANE PRODUKTY

Ponad połowa badanych deklaruje, że produkty, które oferuje pod względem cen można zaliczyć do **średniej półki cenowej** (57%). Wśród dostawców usług masowych 17% respondentów uważa, że ich produkty i usługi można zaliczyć do niższej półki cenowej niż produkty konkurencji. W grupie dostawców masowych niemalże co trzeci respondent (29%) nie potrafi określić poziomu cenowego oferowanych produktów. Grupa **przedsiębiorców wyróżnia się** na tle pozostałych badanych pod względem odsetka osób określających swoje **produkty jako droższe** (20%) i **luksusowe** (2%).

SPOSOBY PŁATNOŚCI

Większość badanych (62%) deklaruje, że przy sprzedaży produktów i usług **zwykle płatności występują w ciągu 2 tygodni**. Zakupu gotówką dokonuje 14% kontrahentów. **Niemalże ¾ badanych (29%) przyznaje, że płatności odbywają się w terminie do 30 dni i dłużej**. W przypadku dostawców usług finansowych co piąty respondent deklaruje, że zwykle płatność występuje gotówką. **Płatności gotówką są najmniej popularną formą regulowania należności** wśród klientów, którzy dokonują zakupu produktów i usług w grupie **przedsiębiorców (7%)** zwykle odbywają się z terminie przekraczającym dwa tygodnie.

STOSUNEK DO USTAWY O UDOSTĘPNIANIU INFORMACJI GOSPODARCZEJ

Ponad połowa badanych uważa, że umożliwienie osobom prywatnym zgłaszania dłużników do BIG to dobry pomysł, a ¼ jest zdania, że **taką możliwość powinny mieć tylko firmy**. Proponowane zmiany w ustawie cieszą się **największym poparciem wśród przedsiębiorców (60%)**. **Także najwyższy odsetek osób przeciwnych ustawie obserwujemy w grupie przedsiębiorców – 27%** uważa, że pomysł jest zły. Połowa **dostawców usług masowych** uważa, że osoby prywatne powinny mieć możliwość zgłaszania dłużników, a 13% jest zdania, że taka sytuacja może prowadzić do nadużyć.